

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Sem_6)

प्रश्नपत्र-८

गुणाः - ७०

विषयः - पौरोहित्यम्

CE 3.6.12

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - २६-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - छान्दोग्यब्राह्मणम्

युनिट-१

- प्रश्नः -१ निम्नाङ्कितेषु कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या विधेया । ०८
- (१) सम्राज्ञी श्वशुरे भव सम्राज्ञी श्वश्रवां भव ।
ननान्दरि सम्राज्ञी भव सम्राज्ञी अधि देवेषु ॥
- (२) पुनर्मामैत्विन्दियं पुनरायुः पुनर्भगः ।
पुनर्द्रविणमैतु मापुनर्ब्राह्मणमैतुमा ॥
- (३) हतस्ते अत्रिण किमिह तस्ते जमदग्निना ।
गोतमेन तिनीकृतोऽत्रैव त्वा क्रिमे ब्रह्मवधमवधम् ॥
- प्रश्नः -२ पशुवृद्धिकामार्थं प्रत्युक्तमन्त्राणां व्याख्यां कुरुत । ०८
- अथवा
- छान्दोग्यब्राह्मणस्य प्रथमखण्डस्य महत्त्वं प्रतिपादयत ।
- प्रश्नः -३ द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४
- (१) गर्भाधानाङ्गभूतमन्त्राः । (२) छान्दोग्यब्राह्मणे दार्शनिकतत्त्वम् ।
- (३) विवाहाङ्गभूतमन्त्राः ।
- प्रश्नः -४ केषाञ्चित् पञ्चानां लघूत्तराणि लिखन्तु । ०५
- (१) 'वसु' शब्दस्य अर्थं लिखत ?
- (२) 'शम्' शब्दस्यार्थः कः ?
- (३) 'व्रतपतिः' कः ?
- (४) 'अहुर' इति शब्देन किम् उच्यते ?
- (५) 'क्षुरः' कस्य दन्तोऽस्ति ?
- (६) 'जातवेदशे' इति पदं कस्य देवस्य कृते वर्तते ?
- (७) धर्मस्कन्धाः कति ? के च ते ?

युनिट-२

- प्रश्नः -५ निम्नाङ्कितेषु कयोश्चित् द्वयोः श्लोकयोः व्याख्या विधेया । ०८
- (१) सुमङ्गलीरियं वधूरिमां समेत पश्यत ।
सौभाग्यमस्यै दत्वायाथास्तं विपरेतन ॥
- (२) उदुत्तमं वरुणपाशमस्मदवाधमं विमध्यमं श्रथाय ।
अथावयमादित्य व्रते तवानागसो अदितये स्याम् ॥
- (३) देवस्त्वा सवितोत्पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रश्मिभिः स्वाहा ।

प्रश्न: -६	सप्तपदीक्रमविधिं समन्त्रकं लिखत । अथवा चूडाकरणसाधनभूतानां मन्त्राणां व्याख्या विधेया ।	०८
प्रश्न: -७	द्वयोः उत्तरं लिखत । (१) गन्धर्वोऽस्युभाव उपमाभव । (२) यज्ञमहत्त्वम् । (३) भूर्भुवः स्वरोम् ।	०४
प्रश्न: -८	केषाञ्चित् पञ्चानां लघूत्तराणि लिखन्तु । (१) 'ब्रह्मचर्यमागा' पदस्य कोऽर्थः । (२) 'अघोरचक्षुः' इत्युक्ते किम् ? (३) 'ब्रह्मचर्यासानि' इत्यस्य कोऽर्थः ? (४) 'राका' शब्दस्य कोऽर्थः ? (५) कः देवः कोश इव धनेन पूर्णः ? (६) 'रवि' शब्दस्यार्थः कः ? (७) 'सिनीवालि' इति पदेन किं ज्ञायते ?	०५
युनिट-३		
प्रश्न: -९	कयोश्चित् द्वयोः मन्त्रयोः व्याख्या कार्या । (१) मानस्तके तनयेमा न आयुषि मा नो गोषु मानो अश्वेषु रीरिषः । वीरान् मा नो रुद्र भामिनो वधीर्हविष्मन्तः सदमित्वाहवामहे ॥ (२) वृक्ष इव पक्वस्तिष्ठसि सर्वान् कामान् भुवस्पते । यस्त्वैवं वेद तस्मै मे भोगान् धुक्ष्वाक्षतान् बृहन् ॥ (३) अघोरचक्षुरपतिध्नाधि शिवा पशुभ्यः सुमनाः सुवर्या वीरसूर्जीव सूदैवकामा स्योना शं नो भव द्विपदेशं चतुष्पदे ।	०८
प्रश्न: -१०	चतुर्थखण्डस्य सारांशः लेख्यः । अथवा पञ्चमखण्डस्य सारांशः लेख्यः ।	०८
प्रश्न: -११	एकस्य टिप्पणीं लिखत । (१) श्रीरसि मदि रमश्च । (२) विष्णोर्मनसा पूतेस्थः ।	०२
प्रश्न: -१२	अधोलिखितेषु द्वयोः उत्तरं लिखत । (१) सामवेदस्य अन्ये के ब्राह्मणग्रन्थाः सन्ति ? (२) को नामासि-इति प्रश्नं कः करोति ? (३) सप्तपदी कर्मणि पञ्चमपदस्य प्रयोजनं किम् ? (४) तृतीयखण्डे कति श्लोकाः सन्ति ?	०२